

همایش روابط ایران و ترکیه

Iran - Turkey Kulturali İlliskiliri

چکیده مقالات

هفتمین همایش روابط فرهنگی ایران و ترکیه
زبان و ادبیات فارسی در تاریخ

IRAN - TURKIYE Kulturel İlliskiliri

The 7 th Iran - Turkey Cultural Relationship Symposium

7
=th=

۱۳۹۰، ۲۷ و ۲۸ اردیبهشت ماه

16 & 17 Mayis 2011

چکیده مقالات

همین همایش روابط فرهنگی ایران و ترکیه

زبان و ادبیات فارسی در تاریخ

هفتمین همایش روابط فرهنگی ایران و ترکیه
زبان و ادبیات فارسی در تاریخ

رئيس همایش: دکتر بختیار شعبانی ورکیه

دیر علمی همایش: دکتر مریم معزی

دیر اجرایی همایش: دکتر سید هادی زرفانی

مسئول دیرخانه همایش: مرضیه احمدی

اعضاه کمیته علمی:

دکتر دارود اصفهانیان، دکتر محمد تقی امامی، دکتر مهدخت پور خالقی چترودی
دکتر رسول جعفریان، دکتر اسماعیل حسن زاده، دکتر حسن حضرتی، دکتر بشیری دلویش
دکتر غلامحسین زرگری نژاد، دکتر عباس سرافرازی، دکتر نصرالله صالحی
دکتر محمد هادی عبدالخدابی، دکتر مریم معزی، دکتر حسین میرجعفری
دکتر هادی وکیلی، دکتر وهاب ولی، دکتر توفیق هاشم پور سبحانی
دکتر محمد جعفری‌یاحقی

کمیته اجرایی: مرضیه احمدی، محبوبه مرادی، زهرا ارجمندی، علی رضایی مقدم
مرتضی رضوی نژاد، محسن حجازی، وجید یوسف پور، افشن اسماعیل پور
فاطمه رسولی، سمانه آتنی دوست، زهرا احمدی

ویراستار و صفحه آرا: ویدا ختنان

مترجمان چکیده فارسی و ترکی مقالات

سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، دکتر نصرالله صالحی

تدوین و نظارت: دکتر مریم معزی

طرح جلد: محمدرضا بهادری

شماره‌گان: ۵۰۰ نسخه

تاریخ انتشار: اردیبهشت ماه ۹۰

انگلزه‌های مقلدان شاهنامه در آسیای صغیر

دکتر عباس سرافرازی (دانشیار تاریخ دانشگاه فردوسی مشهد)

بزرگترین منظومه حماسی و تاریخی ایران شاهنامه است که در شمار بکی از عظیم ترین آثار حماسی ملل عالم است، از آنجا که وجود داستانهای ساطیری و پهلوانی، رزمی و عامیانه و عارفانه بین ملت‌های دیگر وجود داشت ترجمه شاهنامه مورد توجه قرار گرفته است.

با اینکه اولین ترجمه شاهنامه را قوام الدین فتح بن علی ذین محمد البنداری به عربی انجام داد، اما دومین، سومین و چهارمین ترجمه جهانی که از شاهنامه صورت گرفته توسط ترکان عثمانی بوده است در سال ۸۴۵ هجری پک ترجمه به ترکی صورت گرفت که ابرج افشار در کتابشناسی فردوسی آن را معرفی کرده است در سال ۹۱۶ یک ترجمه توسط علی افندی و در سال ۱۰۳۰ انیز شخصی به نام مهدی از درباریان عثمان دوم شاهنامه را ترجمه کرد.

علاوه بر این مقلدان شاهنامه در آسیای صغیر بسیار بوده اند که در مدح سلاطین عثمانی و به دستور آنان به تقلید از شاهنامه پرداخته اند در سال ۹۲۳ هجری در باب فتوحات سلطان سلیمان و به تشویق وزیران وی دیوانی به سپک شاهنامه به نام غزای سلیمانی و در توصیف جنگهای سلطان مراد سوم نیز توسط مولانا بهشتی مشکوکی، شاهنامه بهشتی سروده شد، شاهنشاه نامه با مرآت عثمانی را شاعری به نام صدرالدین سرود و یکی از شاعران بایزید دوم به نام ادیجعک لی معروف به "اووزون فردوسی" "فردوسی چرم" در سال ۹۱۴ به تقلید از شاهنامه دیوانی سرود، علاوه بر این دهها دیوان دیگر به تقلید از شاهنامه به مناسب تصرف و فتح نقطه یا منطقه‌ای تالیف شده است، این پژوهش در صدد است تاثیر شاهنامه را در گسترش زبان و ادب فارسی در آناتولی مورد بررسی قرار دهد

کلیدواژه‌ها: ایران، عثمانی، شاهنامه فردوسی، سلاجقه (روم).